

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Bewegend lezen : voorstel tot een cinematografische leeshouding

Doeselaar, F. van; Doeselaar F. van

Citation

Doeselaar, F. van. (2017, September 12). *Bewegend lezen : voorstel tot een cinematografische leeshouding*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/56274>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/56274>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/56274> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Doeselaar, F. van

Title: Bewegend lezen: voorstel tot een cinematografische leeshouding

Issue Date: 2017-09-12

Bibliografie

Bibliografie

- Ahmed, 2014.** Sara Ahmed, *The Cultural Politics of Emotion*, second edition, Edinburgh, 2014.
- All, 2012.** *Algemeen letterkundig lexicon*, redactie G.J. van Bork, D. Delabastita, H. van Gorp, P.J. Verkruijsse en G.J. Vis, 2012, www.dbnl.org/tekst/dela012alge01_01/index.php.
- Van Alphen, 1988.** Ernst van Alphen, *Bij wijze van lezen. verleiding en verzet van Willem Brakmans lezer*, Muiderberg, 1988.
- Van Alphen, 1992.** 'Geschiedfilosofie zonder subject'. In: *Forum der Letteren*, jaargang 1992, pag. 81 t/m 96. Ook: www.dbnl.org/tekst/for004199201_01/for004199201_01_0011.php.
- Anbeek, 1987.** Ton Anbeek en Jan Fontijn, *Ik heb al een boek*, Groningen, 1987.
- Andeweg, 2011.** Agnes Andeweg, *Griezelig gewoon. Gotieke verschijningen in Nederlandse romans, 1980-1995*. Amsterdam, 2011.
- Anker, 1994.** Robert Anker, 'Een lach met een luchtje'. In: *Het Parool*, 18-2-1994.
- Ankersmit, 1990.** F.R. Ankersmit, *De navel van de geschiedenis*, Historische Uitgeverij, Groningen, 1990.
- Ankersmit, 2007.** Frank Ankersmit, *De sublieme historische ervaring*, Historische Uitgeverij, Groningen, 2007.
- Astruc, 1948.** Alexandre Astruc, 'Du stylo à la caméra et de la caméra au stylo'. In: *L'Écran française*, 1948. De Engelse vertaling van dit artikel op https://soma.sbccc.edu/users/davega/FILMST_113/FILMST_113_Old/GENERALTHEORY/CameraStylo_Astruc_1928.pdf. Ook op <https://newwavefilm.com> onder de titel 'The Birth of a New Avant-Garde: la Camera-Stylo'.
- Bal, 1979.** Mieke Bal (red.), *Mensen van papier. Over personages in de literatuur*, onder redactie van Mieke Bal, Assen/Brugge, 1979.
- Bal, 1990.** Mieke Bal, *Verf en Verderf, lezen in Rembrandt*, Amsterdam, 1990.
- Bal, 2002.** Mieke Bal, *Travelling concepts in the humanities. A rough guide*, Toronto/Buffalo/London, 2002.
- Bal, 2009.** Mieke Bal, *Narratology. Introduction to the Theory of Narrative*, third edition, Toronto, 2009.

- Barthes, 1968.** Roland Barthes, 'Het werkelijkheidseffect'. Opgenomen in: Roland Barthes, *Het werkelijkheidseffect*, samenstelling Rokus Hofstede en Jürgen Pieters, vertaling Rokus Hofstede, inleiding Jürgen Pieters, z.p., 2004, pag. 101 – 112.
- Barthes, 1970.** Roland Barthes, 'The Third Meaning'. In: *A Barthes Reader*, edited, and with an introduction, by Susan Sontag, New York, 1982, pag. 317 – 333.
- Barthes, 1981.** Roland Barthes, *Camera Lucida. Reflections on Photography*, translated by Richard Howard, New York, 1981.
- Barthes, 1986a.** Roland Barthes, *Het plezier van de tekst*, vertaald door Frans van den Pol, Nijmegen, 1986.
- Barthes, 1986b.** Roland Barthes, 'Diderot, Brecht, Eisenstein'. In: *Narrative, Apparatus, Ideology. A Film Theory Reader*, edited by Philip Rosen, New York, 1986, pag. 172-178.
- Barthes, 1988.** Roland Barthes, *De lichtende kamer; aantekeningen over fotografie*, vertaald door Maartje Luccioni, Amsterdam, 1988.
- Baudrillard, 2005.** Jean Baudrillard, 'War Porn'. In: *International Journal of Baudrillard Studies*, volume 2, number 1, January 2005, translated by dr. Paul A. Taylor. Oorspronkelijke tekst ('Pornographie de la guerre') in *Liberation*, woensdag 19 mei, 2004. Ook: http://www.ubishops.ca/ baudrillardstudies/vol2_1/taylor.htm.
- Bazin, 1984.** André Bazin, *Wat is film?*, uit het Frans vertaald door Jan van der Donk, Weesp, 1984.
- Beaver, 2007.** Frank Eugene Beaver, *Dictionary of Film Terms: The Aesthetic Companion to Film Art*, New York, 2007.
- Van den Berg & Couttenier, 2009.** Willem van den Berg & Piet Couttenier, *Alles is taal geworden. Geschiedenis van de Nederlandse literatuur 1800 – 1900*, Amsterdam, 2009.
- Bergson, 2013.** Henri Bergson, *Lachen. Essay over de betekenis van het komische*, vertaling & annotaties Eric de Marez Oyens, Amsterdam, 2013.
- Bijbel, 2004.** *De Nieuwe Bijbelvertaling*, Haarlem/Heerenveen, 2004.
- Bleeker, 2003.** Maaïke Bleeker, 'Ik zie ik zie wat jij (niet) ziet: de levens-kunst van Gil & Moti'. In: *Etcetera*, 2003-06, jaargang 21, nummer 87, p. 25-28.
- Bloemendal/Korsten, 2012.** Joost van den Vondel (1587 – 1679). *Dutch Playwright in the Golden Age*, edited by Jan Bloemendal en Frans-Willem Korsten, Leiden/Boston, 2012. Online in te zien via <http://www.brill.com/joost-van-den-vondel-1587-1679>.
- De Bloois en Peeren, 2010.** Joost de Bloois en Esther Peeren, *Kernthema's in de literatuur- en cultuurwetenschap*, Den Haag, 2010.

- Bohlmeijer/Nzume, 2017.** Lex Bohlmeijer in gesprek met Anousha Nzume, 'Ras bestaat niet. Kunnen witte mensen dat inzien?', te beluisteren via een podcast op www.decorrespondentbv.nl.
- Boogers, 2015.** Alex Boogers, *De lezer is niet dood*. Schotschrift, Amsterdam, 2015.
- Bor, 1990.** Jan Bor, *Bergson en de onmiddellijke ervaring*, Amsterdam, 1990.
- Bordwell, 1993.** David Bordwell, *The Cinema of Eisenstein*, Cambridge/London, 1993.
- Bosch, 1976.** *Het complete werk van Jeroen Bosch*, uitgave in de reeks 'Meesters der Schilderkunst', samenstelling en bewerking Karel Braun, Rotterdam, 1976.
- Bousset, 1996.** Hugo Bousset, 'Roze anus en witte suiker. Over Thomas Rosenboom en D.A.F. de Sade'. In: *Geritsel van papier*, Amsterdam/Antwerpen, 1996, pag. 18 – 37.
- Braembussche, 1988.** Anton van den Braembussche, 'Historisch besef tussen literatuur en wetenschap'. In: *Blok*, 1988, p. 28 – 49.
- Brakman, 1995.** Willem Brakman, *Een voortreffelijke ridder*, Amsterdam, 1995.
- Brecht Lexikon, 2006.** *Brecht Lexikon*, herausgegeben von Ana Kugli und Michael Opitz, Stuttgart/Weimar, 2006, pag. 253 – 254.
- Brems, 2006.** Hugo Brems, *Altijd weer vogels die nesten beginnen. Geschiedenis van de Nederlandse literatuur 1945 – 2005*, Amsterdam/Antwerpen, 2006, pag. 507 – 524; pag. 554 – 563.
- Brooker, 1994.** Peter Brooker, 'Key words in Brecht's theory and practice of theatre'. In: *The Cambridge companion to Brecht*, edited by Peter Thomson and Glendyr Sacks, Cambridge, 1994, pag. 185 – 200.
- Bryson, 1983.** Norman Bryson, *Vision and Painting. The Logic of the Gaze*, London, 1983.
- Bryson, 1994.** Norman Bryson, 'Art in context'. In: *the point of theory. practices in cultural analysis*, edited by Mieke Bal and Inge E. Boer, New York/Amsterdam, 1994, p. 66 – 78.
- Buchanan/Marks, 2003.** *Deleuze and Literature*, edited by Ian Buchanan and John Marks, Edinburgh, 2003.
- Caillois, 2001.** Roger Caillois, *Man, Play and Games*, translated from the French by Meyer Barash (*Les jeux et les homes*, 1958), Urbana/Chicago, 2001.
- Cartmell/Whelehan, 2010.** *The Cambridge companion to Literature on screen*, edited by Deborah Cartmell and Imelda Whelehan, Cambridge, 2010.

- Ceelen & Van Bergeijk, 2007.** Han Ceelen & Jeroen van Bergeijk, *Meer dan de feiten. Gesprekken met auteurs van literaire non-fictie*, Amsterdam/Antwerpen, 2007.
- Chow, 2011.** Rey Chow, 'When reflexivity becomes porn. Mutations of a modernist theoretical practise'. In: *Theory after 'theory'*, edited by Jane Elliott and Derek Attridge, London/New York, 2011, p. 135 – 148.
- Claes/Hulsens, 2015.** Paul Claes & Eric Hulsens, *Groot retorisch woordenboek. Lexicon van stijlfiguren*, Nijmegen, 2015.
- Davis/Postlewait, 2003.** *Theatricality*, edited by Tracy C. Davis and Thomas Postlewait, Cambridge, 2003.
- Dautzenberg, 2009.** J.A. Dautzenberg, *Literatuur, geschiedenis en theorie*, Den Bosch, 2009.
- Deleuze, 1978.** 'Gilles Deleuze, lecture transcripts on Spinoza's concept of *affect*', ©Emilie and Julien Deleuze, Cours Vincennes, 24-01-1978, <http://www.webdeleuze.com/php/sommaire.html>.
- Deleuze, 2005.** Gilles Deleuze, *Cinema 1. The Movement-Image*, translated by Hugh Tomlinson and Barbara Habberjam, London/New York, 2005.
- Deleuze/Guattari, 2011.** Gilles Deleuze and Félix Guattari, *What is Philosophy?*, translated by Hugh Tomlinson and Graham Burchill, London/New York, 2011.
- Denzin, 1995.** Norman K. Denzin, *The Cinematic Society. The Voyeur's Gaze*. London, 1995.
- Desser, 2014.** David Desser, 'Slapstick Comedy'. In: Friedman e.a., *An Introduction to Film Genres*, New York/London, 2014, p. 33 – 79.
- Van Dijk, 2013.** Yra van Dijk, 'Medium'. In: *Literatuur in de wereld. Handboek moderne letterkunde*, redactie Jan Rock, Gaston Franssen en Femke Essink, Amsterdam/Nijmegen, 2013, p. 195 – 223.
- Van Dijk, De Pourcq en De Strycker, 2013.** Yra van Dijk, Maarten de Pourcq, Carl De Strycker (red.), *Draden in het donker. Intertekstualiteit in theorie en praktijk*, Nijmegen, 2013.
- Donkers, 2017.** Sander Donkers, 'Nou zeg, ik mag ook niks meer', roept de witte mens'. In: *De Volkskrant*, zaterdag 22 april 2017.
- Van Driel, 1991a.** H. van Driel, 'Charles S. Peirce. Semiotisch pragmatist. Een kenschets bij wijze van inleiding'. In: *Het semiotisch pragmatisme van Charles S. Peirce*, redactie Hans van Driel, Amsterdam, 1991, pag. 5 – 18.

Van Driel, 1991b. H. van Driel, 'Over betekenisvorming. Het object van de pragmatistische semiotiek'. In: *Het semiotisch pragmatisme van Charles S. Peirce*, redactie Hans van Driel, Amsterdam, 1991, pag. 49 – 74.

Van Driel en Honings, 2012. *Pornografie in de Nederlandse literatuur*. Onder redactie van Joost van Driel en Rick Honings, Amsterdam, 2012.

Drop, 1970. W. Drop, *Indringend lezen 2; analyse van verhalend proza*, 1970, Groningen.

Echte winters, 2015. *Echte winters – Het winterlandschap in de 19e eeuw*, Sebastiaan Cobelens, Michiel Plomp en Pieter Roelofs; uitgave in samenwerking met Teylers Museum Haarlem, Bussum, 2015.

Van Eck en Bussels, 2011. 'The Visual Arts and the Theatre in Early Modern Europe', chapter 1 in *Theatricality in Early Modern Art and Architecture*, edited by Caroline van Eck and Stijn Bussels, Chichester/Malden/Oxford, 2011, pag. 9 – 23.

Eco, 1994. Umberto Eco, 'How to Recognize a Porn Movie'. In: *How to Travel with a Salmon & Other Essays*, translated from the Italian by William Weaver, New York/San Diego/London, 1994, p. 222 – 224.

Eisenstein, 1981. Sergej Eisenstein, *Montage. Het konstruktieprincipe in de kunst*, vertaald en samengesteld door Wilfred Oranje, Nijmegen, 1981.

Eisenstein, 1985. Sergej Eisenstein, *Lessen in regie*, vertaling uit het Russisch en inleiding door Bert Hogenkamp en Wilfred Oranje, Nijmegen, 1985.

Eisenstein, 2010. Sergei Eisenstein, *Towards a Theory of Montage*, selected works, volume II, edited by Michael Glenny and Richard Taylor, translated by Michael Glenny, London/New York, 2010.

Felski, 2008. Rita Felski, *Uses of Literature*, Oxford, 2008.

Fenoulhet, 1996. Jane Fenoulhet, 'Het verleden in het heden. De nieuwe interesse voor de historische roman in het Nederlands taalgebied'. In: *Ons Erfdeel*, no. 39, 1996, pag. 259 – 266.

Féral, 2002. Josette Féral, 'The Specificity of Theatrical Language'. In: *SubStance*, vol. 31, no. 2/3, issue 98/99: Special Issue: Theatricality, 2002, p. 94-108, translated by Ronald P. Bermingham.

Freud, 1985. Sigmund Freud, *Over de etiologie van de hysterie (en) Drie verhandelingen over de theorie van de seksualiteit*, vertaald door Dick Bergsma en Thomas Graftdijk, Amsterdam, 1985.

Fried, 1980. Michael Fried, *Absorption and Theatricality. Painting and Beholder in the Age of Diderot*, Berkeley/Los Angeles/London, 1980.

Friedman e.a., 2014. Lester Friedman, David Desser, Sarah Kozloff, Martha P. Nochimson, Stephen Prince, *An Introduction to Film Genres*, New York/London, 2014.

Van Gerwen, 2011. Rob van Gerwen, 'Lezen doe je niet met je lichaam. Wat is literaire pornografie?'. In: *Frame. Journal of Literary Studies*, 24.2 Literatuur en Erotiek, november 2011, pag. 73 – 90.

Gijsemans, 2015. Ben Gijsemans, *Hubert, een grafische roman verteld in acht hoofdstukken*, z.p., 2015.

Glasius-Wilmering, 2002. Stanny Glasius-Wilmering, 'Thomas Rosenboom'. In: *Kritisch Lexicon van de Moderne Nederlandstalige Literatuur*, onder redactie van Ad Zuiderent, Hugo Brems en Tom van Deel, Groningen, mei 2002, pag. 1 – 12.

Goedegebuure, 1994. Jaap Goedegebuure, 'Duivelse alchemie'. In: *HP/De Tijd*, 18-3-1994.

Goedkoop, 2009. Hans Goedkoop, 'Met ons historisch besef gaat het fantastisch'. In: *NRC Handelsblad*, 29-30 augustus, 2009.

Groots en meeslepend. Sublieme landschappen uit de Nederlandse romantiek, 2009. Tentoonstellingscatalogus *Groots en meeslepend. Sublieme landschappen uit de Nederlandse romantiek*, verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in De Hallen te Haarlem, 13 juni t/m 30 augustus 2009, tekst van Antoon Erftemeijer, Haarlem, 2009.

Haasse, 1992. Hella S. Haasse, *Heren van de thee*, Amsterdam, negende druk, 1992.

Hakkert, 1994. Interview met Thomas Rosenboom n.a.v. het verschijnen van *Gewassen vlees*. In: *De Gooi- en Eemlander*, 3-3-1994.

Den Hartog Jager, 2008. Hans den Hartog Jager, *Dit is Nederland. In tachtig meesterwerken*, Amsterdam, 2008.

Herman en Vervaeck, 2005. Luc Herman en Bart Vervaeck, *Vertelduivels. Handboek verhaalanalyse*, derde, herziene druk, 2005, Antwerpen/Leest.

Hermesen, 2013. Joke J. Hermesen, *Stil de tijd. Pleidooi voor een langzame toekomst*, Utrecht/Amsterdam/Antwerpen, 2013.

Hildebrand, 1979. Hildebrand, 'De familie Stastok'.

In: *Camera Obscura van Hildebrand met de Verspreide Stukken*, met een inleidend woord en van noten voorzien door Marijke Stapert-Eggen, 1979, Ede, pag. 56 – 110.

Holland op z'n mooist, 2015. *Holland op z'n mooist. Op pad met de Haagse School*. Catalogus n.a.v. de dubbeltentoonstelling 'Holland op z'n mooist' in het Dordrechts Museum en het Gemeentemuseum Den Haag, diverse auteurs, eindredactie Saskia Bekke-Proost, Dordrecht/Den Haag, 2015.

Horsman, 2013. Yasco Horsman, 'Hoe zit het ook alweer met die 'male gaze'?'. In: *De Filmkrant*, oktober 2013.

Houben, 2015. Annemieke Houben, *Vieze liedjes uit de 17^e en 18^e eeuw*, ingeleid door Annemieke Houben, Nijmegen, 2015.

Huizinga, 1947. Johan Huizinga, 'Mijn weg tot de historie'. In: Willem Otterspeer (red.), *De hand van Huizinga*, 2009, Amsterdam, pag. 25 – 55.

Hutcheon, 2002. Linda Hutcheon, *The Politics of Postmodernism*, 2nd edition, London/New York, 2002

Hutcheon, 2005. Linda Hutcheon, *A poetics of postmodernism. History, theory, fiction*, New York, 2005.

Japin, 1997. Arthur Japin, *De zwarte met het witte hart*, Amsterdam, 1997.

Jansen van Galen, 2005. John Jansen van Galen, 'Wat willen we niet weten over ons verleden'. In: *Historisch nieuwsblad*, 2, 2005. In te zien via www.historischnieuwsblad.nl.

Jungmann, 2017. Bart Jungmann, 'Wim wijst de weg'. In: *De Volkskrant*, V3, 20 maart 2017.

Juryrapport, 1995. *Juryrapport van de Libris Literatuur Prijs 1995*, onder voorzitterschap van dr. A.H.G. Rinooy Kan, in te zien via www.literatuurplein.nl.

Korsten, 2006. Frans-Willem Korsten, *Vondel belicht. Voorstellingen van soevereiniteit*, Hilversum, 2006.

Korsten, 2009. F.W. Korsten, *Lessen in literatuur*, derde, ongewijzigde druk, Nijmegen, 2009.

Korsten, 2012. Frans-Willem Korsten, 'Close reading and theory – the David plays'. In: *Joost van den Vondel (1587 – 1679). Dutch Playwright in the Golden Age*, edited by Jan Bloemendal en Frans-Willem Korsten, Leiden/Boston, 2012. Online in te zien via <http://www.brill.com/joost-van-den-vondel-1587-1679>, p. 427 – 444.

Korsten, 2013. Frans-Willem Korsten, 'De ervaring van intertekstualiteit. De intensiteit van wat 'raakt': de simultane werking van tekst en intertekst in Tonnus Oosterhoff'. In: Yra van Dijk, Maarten De Pourcq, Carl De Strycker, *Draden in het donker. Intertekstualiteit in theorie en praktijk*, Nijmegen, 2013, pag. 307 – 323.

Kralt, 2010. Piet Kralt, 'Thomas Rosenboom – Gewassen vlees', mei 2010. In: *Lexicon van Literaire Werken*, onder redactie van prof. dr. A.G.H. Anbeek van der Meijden e.a.

Kuipers, 2001. G.M.M. Kuipers, *Goede humor, slechte smaak: een sociologie van de mop*, Amsterdam, 2001.

Lacan, 1977. Jacques Lacan, *The Four Fundamental Concepts of Psycho-Analysis*, edited by Jacques-Alain Miller, translated from the French by Alan Sheridan, London, 1977.

Leemans, 2000. Inger Leemans, 'De sexshop van Europa. De Nederlandse productie en verspreiding van pornografische romans in de zeventiende eeuw'. In: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis*, jaargang 7, Leiden, 2000, p. 81– 96.

Leemans, 2002. Inger Leemans, *Het woord is aan de onderkant. Radicale ideeën in Nederlandse pornografische romans 1670-1700*. Nijmegen, 2002.

Leemans & Johannes, 2013. Inger Leemans & Gert-Jan Johannes met medewerking van Joost Kloek, *Worm en donder. Geschiedenis van de Nederlandse literatuur, 1700-1800: de Republiek*, Amsterdam, 2013.

Lessing, 2009. Gotthold Ephraïm Lessing, *Laocoön. Over de grenzen van schilderkunst en poëzie*, vertaald, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Wessel Krul, Groningen, 2009.

Van Linge, 2017. Dorien van Linge, 'Online slavernijregister 'brengt slaven weer tot leven''. In: *De Volkskrant*, dinsdag 25 april 2017.

Luis, 1994. Janet Luis, 'Ik ben tegen nuances in romans: Thomas Rosenboom over rare woorden en vermakelijke verhalen'. Interview in *NRC Handelsblad*, 11-2-1994.

Mak, 1992. Geert Mak, *De engel van Amsterdam*, Amsterdam, 1992.

Mak, 1996. Geert Mak, *Hoe God verdween uit Jorwerd*, Amsterdam, 1996.

Mak, 1999. Geert Mak, *De eeuw van mijn vader*, Amsterdam, 1999.

De Man, 1979. Paul de Man, *Allegories of Reading. Figural Language in Rousseau, Nietzsche, Rilke, and Proust*, New Haven/London, 1979.

- Marguin, 1994.** Jean Marguin, *Histoire des instruments et machines à calculer, trois siècles de mécanique pensante 1642-1942*, z.p., 1994.
- Mauron, 1976.** Charles Mauron, *Des metaphors obsédantes au mythe personnel – Introduction à la psychocritique*, Paris, 1976. Ook in te zien via www.thebanque-pdf.com.
- Mathijssen, 2010.** Marita Mathijssen, *Historische sensatiezucht. Over de moraal van de geschiedenis*, Huizinga-lezing 2009, Amsterdam/Rotterdam, 2010.
- Meelberg, 2010.** Vincent Meelberg, *Kernthema's in het muziek-onderzoek*, Den Haag, 2010.
- Meijer, 1996.** Maaike Meijer, *In tekst gevat. Inleiding tot een kritiek van representatie*, Amsterdam, 1996.
- Meijsing, 1994.** Doeschka Meijsing, 'Het volle subtiële leven. Grote roman over een kleine tijd.' In: *Elsevier*, 19-3-194.
- Melching, 2007.** Willem Melching, 'Hoe konden de mensen toch zo stom zijn?'. In: *Historisch Nieuwsblad*, nummer 10, 2007. Ook in te zien via www.historischnieuwsblad.nl.
- Mertens, 1994.** Anthony Mertens, 'Hilarisch: Een opgeschudde krabbenmand.' In: *De Groene Amsterdammer*, 9-3-1994.
- Metzl, 2004a.** Jonathan M. Metzl, 'Voyeur Nation? Changing Definitions of Voyeurism, 1950 – 2004'. In: *Harvard Review of Psychiatry*, volume 12, number 2, 2004, p. 127 – 131.
- Metzl, 2004b.** Jonathan M. Metzl, 'From scopophilia to Survivor: a brief history of voyeurism'. In: *Textual Practice*, volume 18, number 3, 2004, p. 415 – 434. Zie ook www.tandf.co.uk/journals.
- Middag, 2015.** Guus Middag, 'Vieze liedjes'. In: *Onze Taal*, no. 4, 2015, p. 99.
- Missine, 2013.** Lut Missine, *Oprecht gelogen. Autobiografische romans en autofictie in de Nederlandse literatuur na 1985*, Nijmegen, 2013.
- Moisi, 2015.** Dominique Moisi, 'Rijksmuseum zwelgt in Hollands chauvinisme'. In: *De Volkskrant*, 'Opinie & Debat', p. 19, 29 augustus 2015.
- Monaco, 1981.** James Monaco, *How to read a film. The Art, Technology, Language, History and Theory of Film and Media*, revised edition, New York/Oxford, 1981.
- Mulder, 1994.** Reinjan Mulder, 'De kat schaatst op notendopjes: Thomas Rosenbooms papier geworden opera'. In: *NRC Handelsblad*, 4-3-1994.

- Mulvey, 1975.** Laura Mulvey, 'Visual Pleasure and Narrative Cinema'. Oorspronkelijk verschenen in *Screen*, 16/3, 1975, p. 6 – 18. Zie: www.jahsonic.com/VPNC.html. Of: www.imlportfolio.usc.edu/ctcs505/mulveyVisualPleasureNarrativeCinema. Het artikel is eveneens opgenomen in *Film Theory and Criticism: Introductory Readings*, eds. Leo Braudy and Marshall Cohen, New York/Oxford, 1999, p. 833 – 844. Zie ook: *Narrative, Apparatus, Ideology. A Film Theory Reader*, edited by Philip Rosen, New York, 1986, p. 198 – 209.
- Nietzsche, 2006.** Friedrich Nietzsche, *Aldus sprak Zarathoestra*, vertaling Wilfred Oranje, Amsterdam, 2006.
- Nzume, 2017.** Anousha Nzume, *Hallo witte mensen*. Amsterdam, 2017.
- Van den Oever (ed), 2010.** Annie van den Oever, *Ostrannen*. On "Strangeness" and the Moving Image. The History, Reception, and Relevance of a Concept, Amsterdam, 2010.
- Olson, 2016.** Greta Olson, 'The Turn to Passion: Has Law and Literature become Law and Affect?'. In: *Law & Literature*, volume 28, nummer 3, 2016, p. 335 – 353.
- Van Oostveldt, 2013.** Bram van Oostveldt, *Tranen om het alledaagse. Diderot en het verlangen naar natuurlijkheid in het Brussels theaterleven in de achttiende eeuw*, Hilversum, 2013.
- Op de hielen, 2014.** *Op de hielen. Opstellen over recente Nederlandse en Vlaamse literatuur*, onder redactie van Jos Muijres en Ester Op de Beek, Nijmegen, 2014.
- Op poëtische wijze, 1996.** Ernst van Alphen, Lizet Duyvendak, Maaike Meijer en Ben Peperkamp, *Op poëtische wijze, een handleiding voor het lezen van poëzie*, Bussum/Heerlen, 1996.
- Paris, 2016.** Lidewijde Paris, *Hoe lees ik?*, Amsterdam, 2016.
- Peacock, 2014.** Louise Peacock, *Slapstick and Comic Performance. Comedy and Pain*, London, 2014.
- Pilkington, 2001.** Lionel Pilkington, *Theatre and the State in Twentieth-Century Ireland: Cultivating the People*, London, 2001.
- Piters, 2000.** Ronald Piters, *Is dit boek wat voor mij? Genreherkenning en voorkeursvorming op basis van het boekomslag*, proefschrift Katholieke Universiteit Brabant, Maastricht, 2000.
- Pleij, 2005a.** Herman Pleij, 'Wat willen we weten over ons verleden'. In: *Historisch nieuwsblad*, 2, 2005. In te zien via www.historisch-nieuwsblad.nl.

- Pleij, 2005b.** Herman Pleij, *Erasmus en het poldermodel*, Amsterdam, 2005.
- Prince, 2004.** Stephen Prince, *The Horror Film*, edited and with an introduction by Stephen Prince, New Brunswick/New Jersey/London, 2004.
- Prince, 2014.** Stephen Prince, 'The Horror Film'. In: Friedman e.a., *An Introduction to Film Genres*, New York/London, 2014, p. 369 – 405.
- Quinn, 1993.** Michael Quinn, *The Semiotic Stage: Prague School Theatre Theory*, New York, 1993.
- Rabaté, 2014.** Jean-Michel Rabaté, *The Cambridge Introduction to Literature and Psychoanalysis*, New York/Cambridge, 2014.
- Reijmer, 2015.** Loes Reijmer, 'Wat wild dat wijf'. In: *De Volkskrant*, 4-3-2015.
- Rosen, 1986.** *Narrative, Apparatus, Ideology. A Film Theory Reader*, edited by Philip Rosen, New York, 1986.
- Rosenboom, 1985.** Thomas Rosenboom, *Vriend van verdienste*, Amsterdam, 1985.
- Rosenboom, 1994.** Thomas Rosenboom, *Gewassen vlees*, Amsterdam, 1994.
- Rosenboom, 1999.** Thomas Rosenboom, *Publieke werken*, Amsterdam, 1999.
- Rosenboom, 2003.** Thomas Rosenboom, *De nieuwe man*, Amsterdam, 2003.
- Rosenboom, 2009.** Thomas Rosenboom, *Zoete mond*, Amsterdam, 2009.
- Rosenboom, 2012.** Thomas Rosenboom, *De rode loper*, Amsterdam, 2012.
- Röttger, 2011.** Kati Röttger, "What do I see?' The Order of Looking in Lessing's *Emilia Galotti*", chapter 13 in *Theatricality in Early Modern Art and Architecture*, edited by Caroline van Eck and Stijn Bussels, Chichester/Malden/Oxford, 2011, pag. 179 – 187.
- De Rover, 1994.** Frans de Rover, 'Vilein als Satan zelf'. In: *Vrij Nederland*, 26-3-1994.
- Saïd, 2003.** Edward W. Saïd, *Orientalism*, London, 2003.
- Schouten, 1994.** Rob Schouten, 'Een pathologisch geval in de pruikentijd'. In: *Trouw*, 17-2-1994.

- Shouse, 2005.** Eric Shouse, 'Feeling, Emotion, Affect'. In: *M/C Journal*, volume 8, issue 6, 2005. Zie: www.journal.media-culture.org.au/0512/03-shouse.php.
- Silverman, 1992.** Kaja Silverman, *Male Subjectivity at the Margins*, New York/London, 1992.
- Silverman, 1996.** Kaja Silverman, *The Threshold of the Visible World*, New York, 1996.
- Sjklowski, 1919.** Wiktor Sjkłowski, 'Kunst als procédée'. In: *Russies formalisme. Sjkłowski, Jakobson, Ejchenbaum, Tynjanow*, Sunschrift 182, Nijmegen, 1982, pag. 11 – 32.
- Sjklovski, 1982.** Viktor Sjklovski, 'De kunst als priom'. In: Viktor Sjklovski, *De paardesprong. Opstellen over literatuur*, met een inleiding van Karel van het Reve, Haarlem/Bussum, 1982, pag. 17 – 37.
- Smit, 2014.** Floortje Smit, 'Door de vrouwelijke lens'. In: *De Volkskrant special IDFA*, 18-11-2014.
- Spinoza, 2012.** Spinoza, *Ethica*, vertaald en ingeleid door Henri Krop, Amsterdam, 2012.
- Thompson, 1986.** Kristin Thompson, 'The Concept of Cinematic Excess'. In: *Narrative, Apparatus, Ideology. A Film Theory Reader*, edited by Philip Rosen, New York, 1986, pag. 130 – 142.
- Von der Thüsen, 1997.** Joachim von der Thüsen, 'De reis naar de vulkaan. Natuur en wreedheid bij Markies de Sade'. In: *Het verlangen naar huivering. Over het sublieme, het wrede en het unheimliche*, Amsterdam, 1997, pag. 30 – 49.
- Tops, 2001.** Ellen Tops, *Foto's met gezag. Een semiotisch perspectief op priesterbeelden 1930 – 1990*, z.p., 2001.
- TNTL, 2016.** Tijdschrift voor Nederlandse taal- en letterkunde (TNTL), themanummer 'Emoties in taal en literatuur', vol. 132, no. 4, 2016.
- Truijens, 2009.** Aleid Truijens, "Aandacht voor het verleden lijkt vaak op een ramptoerisme". In: *De Volkskrant*, 'Cultuur & Leven', 11 december 2009.
- Twee eeuwen literatuurgeschiedenis, 1986.** *Twee eeuwen literatuurgeschiedenis. Poëtische opvattingen in de Nederlandse literatuur*. Redactie G.J. van Bork en N. Laan, Groningen, 1986.
- Vaessens, 2001.** Thomas Vaessens, 'Postmodernisme en leesstrategie. Over *Tongkat* van Peter Verhelst'. www.neerlandistiek.nl, 3 oktober 2001, 01.10.

Vaessens, 2013. Thomas Vaessens, *Geschiedenis van de moderne Nederlandse literatuur*, Nijmegen, 2013.

Vasalis, 2002. M. Vasalis, *Gedichten. Parken en woestijnen De vogel Phoenix Vergezichten en gezichten*, Amsterdam, 2002.

Veraart, 2015. Karin Veraart, recensie van de theateropvoering *Seksbom*. In: *De Volkskrant*, V4, 26 oktober 2015.

Verhelst, 1999. Peter Verhelst, *Tongkat. Een verhalenbordeel*, Amsterdam, 1999.

Verschaffel, 1995. Bart Verschaffel, 'Over theatraliteit'. In: *Figuren. Essays*, Leuven/Amsterdam, 1995, p. 18 – 31.

Verstraten, 2004. Peter Verstraten, *Celluloid echo's. Cinema kruist postmodernisme*, Nijmegen, 2004.

Verstraten, 2008a. Peter Verstraten, *Handboek filmnarratologie*, met een voorwoord van Mieke Bal, tweede, herziene druk, Nijmegen, 2008.

Verstraten, 2008b. Peter Verstraten, *Kernthema's in de filmwetenschap*, Amsterdam, 2008.

Verstraten, 2016. Peter Verstraten, *Humour and Irony in Dutch Post-War Fiction Film*, Amsterdam, 2016.

Vervaeck, 2007. Bart Vervaeck, *Het postmodernisme in de Nederlandse en Vlaamse roman*, Nijmegen, 2007.

Vervaeck, 2009. Bart Vervaeck, 'Werken aan de toekomst'. In: *Nederlandse Letterkunde*, no. 1, jaargang 14, april 2009, p. 20 – 47.

Vijf Eeuwen Landschap, 1993. Tentoonstellingscatalogus *Vijf Eeuwen Landschap*, verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in het Stedelijk Museum De Lakenhal te Leiden, 20 maart – 20 juni 1993, Baarn/Leiden, 1993.

De Waard, 2014. Marco de Waard, 'Het probleem van identificerend gedenken'. In: *Skript Historisch Tijdschrift*, jaargang 21.2, 2014, p. 132 – 138.

Warren, 1994. Hans Warren, 'Met de snelheid ener trekschuit'. In: *Provinciale Zeeuwse Courant*, 18-02-1994.

Weber, 2004. Samuel Weber, *Theatricality as Medium*, New York, 2004.

Westerbeek, 2015. Lucas Westerbeek, 'Leer kinderen nu vooral ook begrijpend te kijken'. In: *De Volkskrant*, 'Opinie & Debat', 20 februari 2015.

White, 1975. Hayden White, *Metahistory. The Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe*, London/Baltimore, 1975.

Young, 2016. Damon Young, *De goede lezer. Filosoferen over literatuur*, Utrecht, 2016.

Žižek, 1996. Slavoj Žižek, *Schuins beziend. Jacques Lacan geïntroduceerd vanuit de populaire cultuur*, vertaling uit het Engels door Henk Moerdijk, Amsterdam/Meppel, 1996.

Zó Hollands, 2011. Tentoonstellingscatalogus *Zó Hollands. Het Hollandse landschap in de Nederlandse kunst sinds 1850*, verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in De Hallen te Haarlem, 24 juni-11 september 2011, tekst Antoon Erftemeijer, Haarlem, 2011.

